

шому оновленні житлового законодавства, приведенні його в чітку системну правову площину, скасування неактуальних нормативно-правових актів і норм, є досить нагальною.

Саме зазначені основні аспекти суспільних відносин у сфері житлового права дають нам можливість визначати методiku викладання дисципліни «Житлове право в Україні».

З одного боку, це потреба навчити студентів швидко орієнтуватися в питаннях житлового характеру, вмінню фільтрувати актуальну правову базу від неактуальної, комплексно підходити до питання регулювання житлових правовідносин, виходячи з реалій сьогодення. З іншого боку — це необхідність не тільки аналізувати, застосовувати, але також вносити пропозиції щодо вдосконалення законодавства у письмових наукових проектах, відпрацьовувати теоретичну базу житлового права шляхом вирішення ситуаційних задач, підготовки ролевих завдань і дискусій по заданій проблематиці, бліц-моделюванні конфліктних завдань із запропонованими чи самостійно знайденими варіантами їх вирішення.

Досить ефективним методом при вивченні даної дисципліни є самостійна робота студентів одноосібно чи міні-групами з наступною презентацією результату такої роботи в аудиторії. Особливо це стосується завдань, де доречно застосовувати порівняльний аналіз правових норм, наприклад, в історичному аспекті чи житлового законодавства України та зарубіжних країн.

Традиційний лекційний метод залишається актуальним за умови більшої концентрації уваги студентів на проблематиці питання, виходячи з відповідної теми, яку необхідно розкрити та в меншій мірі та загальнодоступній фундаментальній частині, яку, на мій погляд, варто подавати тезами.

Основна ідея застосування як традиційних, так і інноваційних методів у процесі викладання житлового права полягає у необхідності навчити студентів готувати запропоновані викладачем завдання як професійні консультації фахівців для клієнта, і сприймати отриманий бал як «гоно-рар» за надану консультацію, таким чином сформувавши та розвивати у студентів мислення майбутніх юристів-професіоналів.

Лисунь Г. Д., асистент
кафедри правового регулювання економіки

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Застосування навчальних ігор як засобу навчання бере початок із давнини — із змагальних навчально-виховних занять у Афінах (VI–IV ст. до н. е.). В епоху Відродження і реформації Т. Кампанелла та Ф. Рабле пропагували принцип ігрового навчання для опанування учнями основ наук. За Я. Коменським, навчання може стати універсальною грою для кожної вікової групи учнів. Прагнучи пробудити в дітях інтерес до занять, Я. Коменський широко використовував метод драматизації навчального матеріалу. Наприклад, на основі підручника «Відкриті двері мов» він написав вісім шкільних п'єс, які ввійшли в книгу «Школа-гра». Особливою формою навчання вважали ГРУ Ж.-Ж. Руссо і Ф. Фрабель. У працях А. Макаренка зазначається, що потяг дитини до гри необхідно не лише задовольняти, а потрібно «проникнути цією грою все її життя» [1]. Активні ігрові методи навчання можна назвати засобом повернення в освіту «олюднених знань», чому надавав великого значення В. Сухомлинський.

Філософські аспекти використання ігор знайшли своє відображення у працях Г. Щедровицького, І. Кона та інших учених. Так, Г. Щедровицький вважав, що гра створена суспільством для управління розвитком особистості: у цьому плані вона є особливим педагогічним творінням [2]. У процесі гри забезпечується трансляція певного елемента культури (сюжету), що є формою передавання культурного досвіду (наприклад, способу діяльності), який у процесі розвитку індивіда й апробації цієї діяльності під час гри наповнюється особистісним змістом, що є основою професійної підготовки фахівців. Отже, зразок діяльності (модель) передається від покоління до покоління, а навчання у грі забезпечує «вирощування» нових способів діяльності відповідно до заданих загальних форм.

Зміст правових ситуацій, які розглядаються на семінарських заняттях з юридичних дисциплін носять доволі відчужений характер від особистості майбутнього фахівця, а в процесі навчальної гри студенту надається можливість відчути різницю між реальністю та умовністю, засвоїти професійні навички та проаналізувати існуючі правові недоліки, що допомагає в пошуку і формуванні професійної компетентності [3].

Моделювання професійної діяльності в умовах дидактичних ігор, які є «навчальним полігоном» для відпрацювання практичних умінь і навичок, надає змогу наперед, ще до безпосередньої практики в установах та організаціях, трансформувати отримані знання під час вивчення окремих дисциплін у системний комплекс професійних дій, з якими майбутній фахівець може приступати до професійної діяльності, удосконалюватися, професійно зростати, а не навчатися азів професіоналізму методом спроб і помилок на реальному робочому місці [4].

Методика застосування ігрових технологій передбачає реалізацію таких основних стадій:

1. *Підготовка до гри* — визначення об'єкту, процесу що моделюється; розробка сценарію гри, у якому характеризується об'єкт діяльності, визначаються ролі, описуються правила гри; похвилинне структурування етапів ігрової взаємодії (мотиваційного, діяльнісного, рефлексивного, контрольо-оцінювального); забезпечення необхідним обладнанням та матеріалами; розробка чіткої покрокової інструкції для студентів — учасників ігрової взаємодії (мета, завдання, правила, ігрові дії, умови).

2. *Стадія проведення гри*, яка передбачає проведення гри групами гравців з конкретними розподіленими ролями; розв'язання можливих правових ситуацій; функціонування гравців як представників тих чи тих «ігрових» органів, підприємств, установ, організацій; обговорення існуючих правових проблем; внесення зауважень з приводу прогалин у законодавстві та існуючих проблем правового урегулювання.

3. *Підсумково-оціночна стадія гри*, що передбачає узагальнення результатів гри; формулювання висновків і певних пропозицій правового характеру; визначення позитивних і негативних аспектів результативності діяльності певних органів, підприємств, установ, організацій; винесення спільного рішення оформленого належним чином з конкретними розробленими пропозиціями і сутнісними порадами.

Використовуючи ігрові технології під час занять з правових дисциплін ми можемо дійти до висновку, що ділова гра — це засіб формування професійних навичок і вмінь, розвитку і вдосконалення здібностей студентів, етики правового спілкування. Використання ділових ігор забезпечує процес формування і розвитку правника, як освіченої, творчої особистості, яка здатна не тільки побудувати достойне правове суспільство, але і ефективно вирішувати нагальні правові проблеми сьогодення.

Література

1. Макаренко, А. С. О моем опыте : в 7 т. / А. С. Макаренко. — М., 1958. — Т. 5. — С. 272.
2. Інтерв'ю с Э. Рубиком // Импакт. — 1984. — №2. — С. 3–11.
3. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М.В. Артюшиної, О.М. Котикової, Г.М. Романової. — К:КНЕУ, 2007. — 528 с.
4. І.М. Мельничук. Особливості застосування інтерактивних ігор у ВНЗ // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. — №4. —2010.

Ловка О.В., асистент
кафедри педагогіки та психології

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

У ході реформування вітчизняної вищої освіти, поглиблення її взаємозв'язку із європейським освітнім і науковим простором зростає роль дослідження психологічних умов ефективного запровадження у ВНЗ інноваційних методів і технологій, що сприяють формуванню науково-дослідницьких компетенцій під час професійної підготовки майбутніх фахівців. Опанування студентами науково-дослідницькою діяльністю передбачає наявність сформованого абстрактно-логічного мислення, що складається з операцій аналізу, порівняння, систематизації, узагальнення інформації тощо. Однак рівень розвитку цих пізнавальних умінь у студентів різний. Групові форми роботи дають можливість тим студентам, у яких такий рівень є нижчим, наздогнати своїх ровесників у спільній діяльності з розробки певної науково-дослідної теми.

На розвиток науково-дослідницької діяльності студентів здійснює вплив багато зовнішніх чинників, головними серед яких ми вважаємо рівень взаємодії між студентами та викладачем, його організаційно-комунікативні уміння, здатність передавати власні знання та досвід. Однією з найважливіших внутрішніх психологічних умов є готовність студентів до науково-дослідницької діяльності, яка складається з кількох компонентів: мотиваційного, що характеризує пізнавальний